

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

INTERACTIO – HYBRIDNÍ ZASEDÁNÍ – 139. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 30. 6. 2020–2. 7. 2020

Stanovisko Evropského výboru regionů Provádění dohod o volném obchodu z regionální a místní perspektivy

(2020/C 324/04)

Zpravodaj:	Michael MURPHY (IE/ELS), člen rady hrabství Tipperary
Odkaz:	zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o provádění dohod o volném obchodu na období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 COM(2019) 455 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

1. vítá výroční zprávu Komise o provádění dohod o volném obchodu a považuje ji nejen za zásadní krok směrem k větší transparentnosti, ale také za účinný nástroj k tomu, jak poskytovat veřejnosti objektivní informace o souvislostech obchodních dohod, které EU vyjednala;
2. zdůrazňuje, že obchodní politika EU má značný potenciál z hlediska plnění cílů EU, zejména co se týče udržitelného růstu, plnění cílů udržitelného rozvoje, zaměstnanosti, pracovních míst a investic v EU. Nicméně si je zároveň vědom toho, že krize COVID-19 je pro evropské i světové hospodářství obrovským šokem a že kvůli ní nebude možné využít příležitostí, které celosvětový obchod nabízí malým a středním podnikům. Podle nedávného průzkumu GŘ TRADE se v roce 2020 očekává pokles světového obchodu v rozmezí od 10 do 16 %. V EU-27 se v oblasti vývozu mimo členské státy EU předpokládá snížení v rozmezí od 9 do 15 %, což znamená, že tento vývoz poklesne o 282 až 470 miliard EUR⁽¹⁾;
3. připomíná, že 36 milionů pracovních míst v EU závisí na vývozu mimo EU, přičemž 13,7 milionu z nich zastávají ženy, že v letech 2000 až 2017 se podíl pracovních míst v EU podporovaných vývozem do zbytku světa zvýšil o 66 % a že tento podíl pracovních míst EU podporovaných odbytem zboží a služeb do zbytku světa na celkové zaměstnanosti vzrostl z 10,1 % v roce 2000 na 15,3 % v roce 2017⁽²⁾. S obavami konstatuje, že Mezinárodní organizace práce odhaduje, že vinou pandemie COVID-19 dojde v roce 2020 jen v Evropě k zániku 12 milionů pracovních míst;
4. zdůrazňuje význam volného mezinárodního obchodu založeného na pravidlech, který je přínosný pro všechny obchodní partnery. Vyzývá Komisi, aby i nadále hájila obchodní zájmy EU a bojovala proti rostoucímu trendu protekcionismu;

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/may/tradoc_158764.pdf.

⁽²⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/november/tradoc_157516.pdf.

5. upozorňuje na skutečnost, že v EU mají dohody o volném obchodu dopad, který se projevuje na regionální úrovni. Požaduje proto, aby ho Komise systematicky informovala a dopad, který může mít obchod na obce a regiony, zohlednila již v počáteční fázi jednání;
6. domnívá se, že dohody o volném obchodu by měly být uzpůsobeny malým a středním podnikům a stejně tak by i malé a střední podniky měly být uzpůsobeny pro tyto dohody. V tomto ohledu vyzdvihuje klíčovou úlohu, kterou hrají v praxi místní a regionální orgány při vysvětlování obsahu dohod o volném obchodu malým a středním podnikům;
7. zdůrazňuje, že všechny úrovně veřejné správy nesou společnou odpovědnost za zaručení toho, že přínosy globalizace budou spravedlivě rozloženy a její negativní dopady zmírněny;
8. je znepokojen tím, že přibývající počet opatření, která nejsou v souladu s pravidly WTO, a nových, diskriminujících necelních opatření skrývá riziko nepřiměřené vzájemné regulační zátěže a stává se novým standardem světového obchodu. Domnívá se, že je třeba znovu přezkoumat, zda jsou stávající unijní programy podpory a dohled nad nimi v souladu s pravidly EU v oblasti hospodářské soutěže, aby bylo možné podporovat regiony zasažené obchodními válkami tím, že se omezí zátěž, která je na ně kladena;
9. vítá, že Komise dne 22. prosince 2017 zřídila skupinu odborníků pro obchodní dohody, jejímž cílem je zvýšit transparentnost a inkluzivnost obchodní politiky EU. Konstatuje však, že ani jeden z 28 odborníků působících v této skupině⁽³⁾ nezastupuje místní nebo regionální orgán nebo jejich sdružení. Vyzývá Komisi, aby zachovala stávající složení této skupiny odborníků a aby v ní VR i nadále zastával funkci pozorovatele. Pokud dojde ke změně obecné struktury této skupiny odborníků, požaduje VR, aby do ní byl přizván jako člen;
10. vítá, že 29 až 31 % obchodu EU spadá pod preferenční obchodní dohody;

Doporučení týkající se pandemie COVID-19

11. vítá oznámení Komise o zahájení přezkumu obchodní politiky, který vyústí v přijetí nové strategie do konce tohoto roku. Vyzývá však Komisi, aby zajistila, že tento přezkum bude věnovat náležitou péči a pozornost otázce provádění dohod o volném obchodu v regionech a městech členských států;
12. pandemie COVID-19 poukázala na to, že globální ekonomiky jsou silně provázané a v době krize není žádná země schopna zajistit své potřeby samostatně. Proto v zájmu zajištění spravedlivého a otevřeného systému světového obchodu založeného na pravidlech naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby pokračovala ve své práci na reformě WTO. Ve stejném duchu konstatuje, že v případech, kdy je narušena globální hospodářská soutěž, musí EU plně využít své nástroje na ochranu obchodu a vytvořit nové nástroje, jež budou řešit praktiky třetích zemí narušující trh;
13. Naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby pokračovala ve své práci v oblasti řešení narušené hospodářské soutěže na jednotném trhu způsobené zahraničními subvencemi. V té souvislosti očekává, že Komise zveřejní bílou knihu o vytvoření rovných podmínek v souvislosti se zahraničními subvencemi. Pokrok v této oblasti činnosti je obzvláště důležitý k zajištění rovných podmínek pro podniky EU v oblastech, jako je zadávání veřejných zakázek;
14. konstatuje, že regiony a jejich správní orgány jsou konec konců naprosto stěžejní v krizi, kdy řeší její zdravotní a hospodářské dopady. Domnívá se proto, že EU musí pracovat na budování strategických rezerv životně důležitého vybavení, aby regiony připravila na případné budoucí pandemie. Vítá v té souvislosti koncepci „otevřené strategické autonomie“ předloženou Komisí, jejímž účelem je diverzifikovat globální dodavatelské řetězce a navrátit zpět do EU některé výroby kritických materiálů;
15. vítá nový návrh VFR ze dne 27. května, včetně nové iniciativy REACT-EU a dočasného posílení nástroje Next Generation EU. V této souvislosti vítá přidělení dalších finančních prostředků na politiku soudržnosti, které mohou být použity k řešení hospodářských dopadů krize, mimo jiné tím, že budou zajišťovat investice a likviditu pro zasažené malé a střední podniky přímo v místě, a to zejména v odvětvích, která byla zasažena nejvíce. Zajistí se tak záchrana co největšího počtu podniků i pracovních míst;

⁽³⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156487.pdf.

16. vítá zjednodušení podávání žádostí do řady programů financování EU, včetně InvestEU, s ohledem na krizi COVID-19. Naléhá však na Evropskou komisi, aby systém lepšího přístupu k financování řady programů pokračoval i po pandemii, což by evropským malým a středním podnikům umožnilo proměnit digitalizaci a techniky dekarbonizace v ziskové příležitosti s cílem vytvářet udržitelný hospodářský růst a udržitelná pracovní místa;

Využití veškerého potenciálu obchodních dohod – regionální a obchodní perspektiva

17. plně souhlasí s názorem Komise, že podniky z EU mohou těžit z výhod obchodních dohod EU pouze tehdy, mají-li příslušné informace o obsahu těchto dohod a chápou-li, jak fungují v praxi. Vyzdvihuje nutnost zapojit zástupce regionů do snah o to, aby se zlepšilo provádění dohod o volném obchodu. Za tímto účelem poukazuje na význam přípravy akčních plánů pro provádění dohod o volném obchodu, které by byly uzpůsobeny jednotlivým členským státům, jejich regionům a regionálním obchodním zájmům;

18. se znepokojením konstatuje, že složitost pravidel původu a administrativních formalit vyžadovaných obchodními partnery EU k poskytování preferencí podnikům z EU a úsilí vynakládané na prokázání preferenčního původu se zdají být neúměrné možnostem malých a středních podniků z EU, neboť nedisponují stejnými zdroji jako podniky velké;

19. opakuje svůj dlouhotrvající názor, že budoucí obchodní dohody EU nesmí bránit správním orgánům na žádné úrovni v poskytování, podporování nebo regulování veřejných služeb ani jim bránit v rozšiřování škály služeb, které nabízejí veřejnosti;

20. připomíná, že většina vývozních aktivit malých a středních podniků je uskutečňována v rámci jednotného trhu⁽⁴⁾, pouze zhruba polovina malých a středních podniků prodává své zboží mimo trh EU-28⁽⁵⁾. Dále konstatuje, že vývozní činnost malých a středních podniků je také velmi koncentrovaná: více než dvě třetiny celkového vývozu malých a středních podniků z EU pochází z šesti členských států⁽⁶⁾;

21. zdůrazňuje, že podle nedávného průzkumu VR a Eurochambres je k účinnému provádění obchodních dohod nutné⁽⁷⁾:

- a) řešit nedostatečné znalosti o dohodách o volném obchodu, které EU uzavírá, poskytováním praktických informací o tom, jak mohou malé a střední podniky v praxi využít konkrétní dohodu o volném obchodu, a prováděním většího počtu informačních akcí zaměřených na podnikatelskou sféru na místní a regionální úrovni (školení, semináře, workshopy, putovní propagační kampaně atd.);
- b) zvyšovat uživatelskou vstřícnost dostupných bezplatných nástrojů zaměřených na podporování podniků a malých a středních podniků a povědomí veřejnosti o jejich existenci;
- c) řešit problém složitosti a nedostatečné soudržnosti pravidel původu a celních postupů;
- d) urychleně zavést bezplatný internetový kalkulátor pravidel původu, který by byl doplňkovým, okamžitě použitelným nástrojem k podpoře malých a středních podniků v EU při vyrovnávání se s těmito složitými pravidly obchodních dohod EU;

22. zastává názor, že je třeba intenzivněji šířit informace o fungování mezinárodního obchodu, zejména na úrovni členských států a jejich místních a regionálních orgánů, které musí sehrávat klíčovou úlohu, neboť místní malé a střední podniky znají a mají k nim blízko. Proto si je vědom toho, že VR a Komise mohou systematicky spolupracovat na šíření příslušných informací a rozvíjení příslušných interaktivních nástrojů, jako například kalkulátoru pravidel původu pro malé a střední podniky;

⁽⁴⁾ Výzkumná služba Evropského parlamentu, *CETA implementation: SMEs and regions in focus*, studie vypracovaná na žádost VR, 18. listopadu 2019, ke stažení zde: http://www.europarl.europa.eu/thinktank/cs/document.html?reference=EPRS_IDA%282019%29644179.

⁽⁵⁾ Bleskový průzkum Eurobarometr č. 421, *Internationalisation of Small and Medium-sized Enterprises (Internacionalizace malých a středních podniků)*, říjen 2015.

⁽⁶⁾ Belgie, Německo, Španělsko, Itálie, Nizozemsko a Spojené království.

⁽⁷⁾ Průzkum Eurochambres a VR, *Implementation of Free Trade Agreements – Challenges and opportunities for businesses and regions*, https://cor.europa.eu/en/events/Documents/ECON/Survey_Note_CoR-Eurochambres_Survey_15_November_2019.pdf.

23. vítá, že Komise pokročila v práci na internetovém portálu, který spojí dvě databáze – databázi o přístupu na trh a asistenční službu pro obchod;

24. dále vítá stávající nástroje, které Komise používá k podporování malých a středních podniků z EU v jejich úsilí o internacionalizaci, aby byly v celosvětovém měřítku konkurenceschopnější, a zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby byl při využívání těchto nástrojů uplatňován přístup zdola nahoru;

25. se znepokojením bere na vědomí otázky, které zatím podle zprávy Komise nebyly mezi obchodními partnery vyřešeny. Konkrétně se jedná o skutečnost, že produkty z EU nadále narážejí při přístupu na některé trhy v partnerských zemích na překážky. Proto by jednou z hlavních priorit mělo být vzájemné nebyrokratické uznávání technických standardů;

Zajištění toho, aby hospodářská angažovanost EU ve světě nevytvářela nerovnosti mezi regiony EU

26. má za to, že i přes celkový hospodářský růst vyvolaný díky dohodám o volném obchodu budou zřejmě některá hospodářská odvětví, a tedy i regiony, v nichž se tato odvětví nacházejí, negativně ovlivněna;

27. souhlasí s názorem Komise, že obchodní dohody EU nabízejí obrovský potenciál pro vývoz zemědělských produktů z EU. Je však znepokojen tím, že se v návrhu průběžné zprávy o posouzení dopadu, který bude mít obchodní dohoda uzavřená s Mercosurem na udržitelnost, tvrdí, že na zemědělství a venkovské oblasti EU bude mít pravděpodobně negativní dopad. To je také důvod, proč některé členské státy dohodu v její stávající podobě odmítají. Dále trvá na tom, že dohodu s Mercosurem je třeba posoudit z hlediska cíle snížení emisí skleníkových plynů. V této souvislosti by ratifikace dohody mezi EU a Mercosurem měla být podmíněna opatřeními, která zvrátí stávající rekordní míru odlesňování Amazonie v Brazílii;

28. upozorňuje na to, že v průzkumu, který provedl VR ve spolupráci s Eurochambres v souvislosti s prováděním dohod o volném obchodu, byl za jeden z významných problémů, s nimiž se regiony potýkají, když vstoupí v platnost obchodní dohody EU, označen mj. konkurenční tlak ze strany zahraničních podniků⁽⁸⁾;

29. zdůrazňuje, že podle studie⁽⁹⁾, kterou vypracovala výzkumná služba Evropského parlamentu na základě analýzy obchodních toků v některých členských státech, existuje kladný, úzký vzájemný vztah mezi vývozní bilancí regionů a jejich HDP a že se obchod silně koncentruje v několika málo regionech jednotlivých členských států, které byly předmětem analýzy;

30. připomíná, že Komise ve svém diskusním dokumentu o využití potenciálu globalizace a v diskusním dokumentu o budoucnosti financí EU uznala nerovnoměrné dopady globalizace na jednotlivá území a zdůraznila, že globalizace má sice plošný přínos, nicméně její náklady se často koncentrují na omezeném prostoru;

31. upozorňuje na to, že odstranění těchto výše popsaných nerovností vyžaduje reakci ze strany celé EU, aby žádný člověk ani region nezůstával pozadu;

32. je pevně přesvědčen o tom, že mocným nástrojem k včasnému zjištění a vyčíslení potenciálních asymetrických dopadů obchodních dohod na evropské regiony mohou být posouzení územního dopadu, která dotčeným územím umožní přijmout za účelem řešení těchto dopadů správnou veřejnou politiku. Považuje to za zásadní aspekt tvorby řádné a transparentní obchodní politiky založené na důkazech;

33. klade mimořádný důraz na úlohu, kterou hraje při zvyšování konkurenceschopnosti územních celků EU politika soudržnosti prostřednictvím cílených investic uzpůsobených potřebám jednotlivých územních celků v klíčových oblastech, mezi něž patří síťová infrastruktura, výzkum a inovace, male a střední podniky, služby v oblasti informačních technologií, opatření v oblasti životního prostředí a klimatu, kvalitní pracovní místa a sociálního začleňování;

⁽⁸⁾ Průzkum Evropského výboru regionů a Eurochambres zaměřený na provádění dohod o volném obchodu, srpen až říjen 2019.

⁽⁹⁾ Výzkumná služba Evropského parlamentu, *Interactions between trade, investment and trends in EU industry: EU regions and international trade*, studie vypracovaná na žádost VR, 27. října 2017, ke stažení zde: http://www.europarl.europa.eu/thinktank/cs/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29608695.

34. v souvislosti s přesvědčivými důkazy o regionálních modelech v mezinárodním obchodu připomíná, že pokud bude EU dále liberalizovat obchod, je nezbytně nutné, aby každé významné iniciativě v této oblasti předcházelo posouzení dopadů, které by se zaměřilo na možné důsledky na celostátní úrovni a zejména na nižší než celostátní úrovni;

35. vítá, že Komise ve svém plánu na podporu oživení Evropy z května 2020 navrhla posílit své nástroje pro mimořádné situace, mimo jiné Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG), a učinit je pružnějšími, aby bylo v případě potřeby možné rychle a v patřičném rozsahu vyčlenit zdroje. Očekává, že Komise svůj návrh urychleně předloží, a znovu v této souvislosti opakuje⁽¹⁰⁾, že předchozí návrh EFG na programové období 2021–2027 předpokládal relativně vysoké prahy pro způsobilost (minimálně 250 propuštěných)⁽¹¹⁾ a malý rozpočtový rámec ve výši 225 mil. EUR ročně.

Obchodní politika jakožto klíčový nástroj k posílení udržitelnosti

36. je přesvědčen, že obchodní politika musí plnit důležitou funkci při zaručení toho, že globalizace bude mít pozitivní hospodářské, sociální, územní a environmentální důsledky pro občany a podniky v Evropě i mimo ni;

37. připomíná, že podle zvláštního průzkumu Eurobarometr z roku 2019⁽¹²⁾ došlo k nárůstu podílu respondentů, kteří uvedli, že mají obavy z negativního dopadu mezinárodního obchodu na životní prostředí, a že se v tomto průzkumu se rovněž zjistilo, že vzrostl počet respondentů, kteří se domnívají, že z mezinárodního obchodu nemají žádný prospěch právě kvůli jeho dopadům na životní prostředí;

38. připomíná, že Zelená dohoda pro Evropu má zasadit obchodní politiku spolu s hospodářskou politikou, regulační politikou a politikou v oblasti hospodářské soutěže do rámce komplexního úsilí o zlepšení životního prostředí a stanovení ambiciózních environmentálních cílů pro průmysl jako celek;

39. domnívá se, že k nastolení rovných podmínek hospodářské soutěže lze použít mechanismus určený k předcházení „úniku uhlíku“. Podotýká však, že toto opatření musí nastolit rovnováhu mezi aspekty životního prostředí, obchodu a spravedlnosti, aby se zabránilo přijetí protiopatření bránících vývozu z členských států EU, což by poškodilo průmysl EU;

40. důrazně podporuje patnáctibodový akční plán Komise jakožto hlavní nástroj ke zvýšení účinnosti kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji, jež jsou součástí všech moderních obchodních dohod EU. To však lze provést pouze prostřednictvím odpovídajících ustanovení, která zajistí, že požadavky na udržitelnost budou vymahatelné, ověřitelné a finančně postižitelné;

41. pokud jde o rozhodnutí, zda by mělo mít porušení ustanovení kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji nějaké obchodní (nebo s obchodem spojené) důsledky, podporuje názor, že by do dohody měla být zapracována ustanovení o mechanismech sankcí ukládaných v případě, že se země dopustí nekalé hospodářské soutěže např. tím, že budou obcházet základní normy MOP nebo normy udržitelnosti;

42. poukazuje na to, že je třeba, aby byly kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji v obchodních dohodách EU lépe prováděny pomocí „měkkých“ opatření a lepšího využívání vlastních diplomatických zdrojů EU a členských států;

43. dále požaduje, aby obchodní dohody EU povinně obsahovaly přísná pravidla upravující nesprávnou resp. neoprávněnou výši převodních cen a daňové úniky kótovaných společností;

44. souhlasí s postojem, že kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji mohou prostřednictvím obchodu zlepšit některé otázky, jako je důstojná práce, ochrana životního prostředí a boj proti změně klimatu, aby bylo dosaženo účinné a udržitelné změny politiky⁽¹³⁾ ve třetích zemích. Podotýká však zároveň, že tyto otázky jsou ze své podstaty výsledkem demokratických procesů zakotvených v ústavním řádu každé dotčené země;

⁽¹⁰⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů Posílení územní odolnosti: poskytnutí nástrojů regionům a městům, aby mohly čelit globalizaci (Úř. věst. C 54, 13.2.2018, s. 32).

⁽¹¹⁾ Zejména s ohledem na skutečnost, že podobný americký program (Trade Adjustment Assistance, TAA) nestanoví žádný minimální práh počtu propuštěných pracovníků.

⁽¹²⁾ <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2246>.
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_19_6294.

⁽¹³⁾ Evropský parlament, *Free trade or geo-economics? Trends in world trade*, Tematická sekce Vnější vztahy, generální ředitelství pro vnější politiky Unie, září 2019.

45. v této souvislosti vítá rozhodnutí Komise jmenovat vrchního úředníka pro dodržování obchodních dohod, který bude pozorně monitorovat provádění opatření v oblasti ochrany klimatu, životního prostředí a práce zakotvených v obchodních dohodách EU, a pevně věří, že tento vrchní úředník naváže pevné komunikační vztahy s občanskou společností a místními a regionálními orgány. Vyzývá Evropskou komisi, aby zajistila, že tomuto úřadu budou přiděleny dostatečné zdroje, aby mohl plnit své cíle;

46. v této souvislosti však odkazuje na svoji studii na téma Demokratický rozměr jednání EU o obchodních dohodách – úloha a odpovědnost občanů a místních a regionálních orgánů, v níž se zdůrazňuje, že k zajištění transparentního a participativního procesu nestačí pouhá dostupnost informací a že je potřeba věnovat zvláštní pozornost mechanismům na národní a místní úrovni, které mají zaručit přístup k těmto informacím. Místní a regionální orgány zejména zdůrazňují, že často chybí formální mechanismy diskuse s příslušnou národní úrovní o obchodní politice. Tento nedostatek je ještě citelnější na úrovni EU;

47. zároveň je přesvědčen, že by obchodní politika EU neměla podryvat úsilí v oblasti rozvojové pomoci, které EU vynakládá ve třetích zemích, a vyzývá k tomu, aby byl v případě zranitelnějších ekonomik přijat vyvážený přístup k volnému obchodu. Poukazuje na důležitost volného a spravedlivého obchodu a vyzdvihuje potenciál, který má hospodářská integrace uvnitř regionů a mezi nimi navzájem pro snížení chudoby. Požaduje větší soudržnost politik v oblasti mezinárodního obchodu a rozvoje a bere na vědomí, že EU upouští od mezinárodní rozvojové pomoci a přechází k přístupu spočívajícím v rovnějších partnerstvích;

Zmírnění negativních dopadů mimořádných událostí na konkrétní odvětví a regiony

48. vyzývá všechny klíčové institucionální aktéry, aby věnovali zvláštní pozornost stávajícím obchodním vazbám mezi regiony EU-27 a Spojeným královstvím, které budou do značné míry určující pro to, jaký dopad bude mít vystoupení Spojeného království z EU na jejich ekonomiky. Musí být navržena vhodná opatření pro odvětví a území, jež budou obzvlášť negativně zasažena;

49. vítá doporučení Evropské komise Radě ze dne 3. února 2020, aby byla zahájena jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím. Je přesvědčen, že Komise musí zajistit, aby vyjednaná dohoda hájila zájmy EU;

50. poukazuje na poziční dokument španělské delegace ve Výboru regionů⁽¹⁴⁾ a vyjadřuje politování nad skutečností, že rozhodnutí Spojených států uvalit na evropské výrobky další cla ve výši 7 496 miliard USD jako protiopatření přijaté v reakci na dotace EU a některých vlád členských států pro výrobce letadel Airbus bude mít v prvé řadě dopad na zemědělské a zemědělsko-potravinářské produkty vyrobené v členských státech EU;

51. zdůrazňuje, že cla na ocel, která uvalily USA, způsobila závažné přesměrování obchodu s výrobky z oceli ze třetích zemí, které stále častěji pronikají na evropský trh. Vzhledem k poklesu hospodářského růstu v ocelářském průmyslu by měla být přezkoumána účinnost příslušných protekcionářských opatření, která EU přijala, aby se předešlo tomu, že domácí ocelářské podniky utrpí další škody. Předmětem tohoto přezkumu by mělo být konkrétně zrušení předchozích zvýšení celních kvót;

Zajištění rovných podmínek podnikům z EU v obchodním systému založeném na pravidlech

52. připomíná, že sankce EU uvalované na třetí země z různých geopolitických důvodů, které nesouvisejí s obchodem, jsou opláceny uvalováním protisankcí, jež neúměrně postihují některé regiony se zavedenými obchodními vazbami v těchto třetích zemích. Domnívá se, že je třeba nastolit správnou rovnováhu mezi přijímáním kompenzačních opatření a zachováním hospodářské soutěže a že je třeba přezkoumat stávající unijní programy podpory, aby bylo možné podporovat regiony zasažené obchodními válkami;

53. upozorňuje na nedávno vznesené požadavky na to, aby obchodní politika EU byla důraznější a chránila technologie, podniky a trhy před nekalými obchodními praktikami zvenčí, a je toho názoru, že EU potřebuje aktivnější obchodní politiku, aby své podniky chránila pomocí náležitých kompenzačních opatření, jež by držela krok s nejnovějším vývojem

⁽¹⁴⁾ Postoj španělské delegace ve Výboru regionů k otázce dopadu, jež mají obchodní spory a zavedení nových cel na zemědělské a zemědělsko-potravinářské produkty na regionální a místní ekonomiky v EU: <https://cor.europa.eu/cs/news/Pages/US-tariffs-on-EU-agri-food-products.aspx>.

v hodnotovém řetězci, a pomocí závazného právního rámce pro obchodní spory. Vítá podporu, již EU vyjadřuje mnohostrannému přístupu, a řadu předložených návrhů na reformu WTO, ale i aktivní postoj Komise k patové situaci týkající se odvolacího orgánu WTO, tj. prozatímní ujednání o odvolání s Kanadou a Norskem;

54. konstatuje však, že ačkoli lze důvodně předpokládat, že se žádná země nemůže od globalizace izolovat, aniž by jí to způsobilo obrovské výdaje, je riziko zhroutení mnohostranného obchodního systému skutečné a EU musí uvažovat o plánu B;

55. důrazně podporuje návrh Komise na změnu nařízení o vymáhání předpisů tak, aby mohla Komise aktivovat protiopatření v případě, že partneři brání tomu, aby spor dospěl do bodu, kdy by takové povolení bylo možné udělit;

56. souhlasí s názorem, že EU musí přejít do ofenzívy, aby byla zaručena reciprocita a bránilo se protekcionismu při přístupu na trhy s veřejnými zakázkami ve třetích zemích;

57. proto lituje, že nebylo dosaženo pokroku v interinstitucionálních jednáních o revidovaném návrhu týkajícím se nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek ⁽¹⁵⁾, který Komise předložila v roce 2016.

V Bruselu dne 2. července 2020.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁵⁾ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/march/tradoc_157728.pdf.